

16. kapitel

Præcis kl. 7.40 lettede flyet.

Præcis kl. 7.50 eksploderede det og styrtede ned i Alberts hjemby. Lige ned i hans barndomshjem!

17. kapitel

Himlen over byen var rød som mensesblod af ild, og luften brændte i øjne og lunger. Senere, efter solens forsvinden, stod Kurt, Tine og Alberts hjem ikke mere i flammer men ruin. Det lå som sort-brændte brokker af mur og bjælker med forkullede legensdele spredt i en værre uorden rundt omkring. Et sted sås en lille krykke, som vidste den intet om hvad der var sket, bare stod så klar som en barnestemme i alt det rød.

Sikke noget. Og ænder.

Natten blev kold, stjernerne var splinter af is. Den lille fembenede familie levede kun i det bitre minde, deres sjæle knugget i våde lømmetørklæder og ubux.

”Det vil blive en smuk begravelse,” tænkte Kurts mor tilfreds ved sig selv. Familiekisten var stor som et mareidt man ikke kan huske helt. Og den var let som drømme, man aldrig huskede. Enkel og smuk som det blik, man giver sig selv i spejlet, når man har gjort noget, der var ganske ubevist, perfekt og aldrig forkert. Blå.

SLUT

(Opgavesæt til MIN FØRSTE ROMAN kan fåes ved henvendelse til forfatteren. Titlen er: ”MIN FØRSTE ROMAN – konroller, Kennedy, kager og søens dyr, ind i nittenfirserne, punk og pædagogisme, hvorfor sidevogn uden motorcykel? Hvar?”)

Henning Mortensen

Indsamling af materiale

De to mænd knoklede i regnen med det genstridige slusemaskineri. Det kunne jeg studere fra bilen, hvor jeg sad og talte ind i dikraftonen. Regnen pjaskede ned og gjorde forruden ugenomsigtig, så en gang imellem lod jeg vinduesviskerne køre en enkelt tur frem og tilbage. På den måde kunne jeg holde øje med de to. Regnen silede tæt ned over dem, og den kraftige strøm fra noret hvirvlede gennem den ene af de tre porte ud under de krumbøjede slusearbejdere og deres oliestinkende og rustspættede job. Jeg fortalte dikraftonen, hvad jeg så. Jeg fortalte den, hvordan regnen væltede ned, hvordan vandet blev presset ud gennem den ene sluseport, og hvor hårdt de to mænd arbejdede for at ordne slusemaskineriet, så de to andre porte også kunne blive løftet op. Jeg beskrev endvidere sandets farve ovre på den anden side af det strømmende vand og den mørkegrønne jolle med den røde kant, der lå væltet om på den ene side i en dyngge næsten sort tang.

Kort forinden havde jeg omtalt den lille, fritliggende fiskebod, hvor der blev skiltet med et *bundt* ål til tredive kroner. Denne form for avertissement irriterede mig, hvad jeg også gjorde klart for, idet en sådan mængdeangivelse kunne betyde alt lige fra en to-tre ål til mange, mange ål. Jeg havde også til dikraftonen angivet den nøjagtige pris på rødspætter, hvilket var muligt og tilfredsstillende, fordi et skilt fortalte, at et pund rødspætter kostede fjortenfemogfirs. Ikke mere. Heller ikke mindre.

Der var pres på. Vandet løftedes bag de to lukkede porte og dannede næsten en katarakt under den tredje, der var hævet cirka en meter over det brusende vand. De to mænd kom til syne nær store tandhjul, når vinduesviskerne kastede regnvandet til side og i nogle sekunder gjorde synet frit. Jeg talte om det halvt opstemmede elements voldsomhed, om mændenes hårde job, om den skævtliggende jolle og om regnen. Jeg talte om alt dette ned i det si-agtige hul i min panasonic og spolede ind imellem tilbage for at høre, hvordan det lød, og hvad jeg egentlig havde sagt helt præcist. Og regnen stilnede efterhånden af, og himlen fik orange og blodrøde striber mod vest midt i alt det kulblånende, men vandets pres mind-

skedes ikke, og mændene syntes at arbejde endnu mere intenst og fortrabt end før. Og nu var jeg sulten.

Ja, jeg havde siddet der i vognen og talt mig sulten. Derfor strak jeg diktationen i lommen og steg ud af min bil. Efter regnens ophør var luften frisk og fuld af tydelige dufte, og jeg indåndede den med velbehag og skridtede over en gruset plads til den gamle færgetro, der havde popler omkring sig. Jeg kiggede endnu engang på de to arbejdere og småbådene, sandet på den fjerne side og det tjærede bølværk her på den nære, hvor jeg havde parkeret, og hvor jeg nu forlod min bil for at stille min sult i kroen.

Mens mørket langsomt fyldte verden op udenfor, satte jeg først en rejecocktail til livs fulgt af en dansk hakebøf og en pæn portion æblekage. Det undrede mig, at alle andre ved de omkringstående borde spiste akkurat det samme, skønt menukortet tilbød en lang række forskellige retter. Senere fortalte jeg dette til diktationen. Men dermed var det ikke slut. Der skete nemlig følgende:

Mellem rejecocktailen og hakebøffen skulle jeg på toiletet. Da jeg sad og passede mig selv og min skiden, ja, undskyld, må jeg være faldet i søvn. Jeg blev imidlertid vækket af en mandsstemme, der ville vide, hvem der snorkede inde bag døren. Jeg svarede, det var mig. Han sagde, at han var tjeneren, og at bøffen blev kold, hvis ikke jeg skyndte mig at komme tilbage til restauranten i en ruf. Jeg syntes bestemt, jeg havde hørt en ambulance, men det kom jeg først ind på, da æblekagen blev serveret.

– Ja, De har givetvis hørt en ambulance, mens De var på toiletet, hr., sagde tjeneren.

– Hvordan kan det nu være? spurgte jeg nysgerrigt.

– Den ene af arbejderne på slusen kom i maskineriet, da en delig fik lortet i gang, forklarede han.

– Jaså, udbrød jeg og øste æblekage op på min tallerken.

– Tandhjulene fik fat i hann, fortsatte tjeneren.

– Kom han noget alvorligt til? måtte jeg nu spørge og førte den første skefuld af kagen til munden.

– Plukfisk, sagde tjeneren og forsvandt med et dystert ansigt og et par tomme flasker. Da han lidt efter passerede mit bord med æblekage til en familie bag mig, hvæsedede han med skæv mund:

– En grim gang mos, kan jeg godt sige.

– Jeg må have sovet længe, sagde jeg.

Han nåede at råbe over skulderen, før familien lagde beslag på hans opmærksomhed:

– Vi ventede mindst en halv time, før vi kom med hakkedrengen, hr.

Jeg lindede på gardinet. Der var masser af lys ved slusen og blinkende, blå lamper. Og der stod min bil, i hvilken jeg havde siddet, mens stort set intet skete. De havde bare knoklet, mens regnen faldt. Vandet skulle ud af noret, så markerne ikke blev oversvømmede. Og jollen havde ligget sådan, som den stadigvæk lå, mørkegrøn med rød kant, skævt. Nu var jeg færdig med æblekagen. Jeg betalte og gik ud og satte mig i bilen, tog diktationen op af lommen og fortalte løs, indtil der ikke var mere at berette. Så startede jeg turen langs kysten tilbage mod byen, men det var først i skoven, jeg begyndte at ryste.

Jeg kunne ikke styre det og måtte køre vognen ind til siden. Mine hænder hamrede løs på rattet, og hovedet drønede gang på gang bagover mod nakkestøtten. Endelig blev jeg mere rolig og forestillede mig, at jeg nu atter var faldet i søvn. Jeg fik fat i diktationen, spolede helt tilbage til dagens første ord, lagde apparatet på sædet ved siden af og lyttede til mig selv. Min pande hvilede på rattet, men mit hjerte bankede endnu hårdt som en vred kno på en dør. Stemmen sagde:

Jeg har netop her til morgen besluttet at skrive naturalistisk og måske endda socialrealistisk. Ja, god morgen. God morgen. God morgen. Nå, den fungerer godt nok. Dette kan betragtes som materiale. Har allerede kørt fem kilometer. Lige inde og fylde benzin på før helt nøjagtigt et hundrede kroner. Det er begyndt at regne. Køn, lille fiskebåd. Pyat med de ål. Hvordan satan i helvede kan man vide, om man bliver snydt eller gør et røverkøb, eller om der måske helt reelt er fornuftig balance mellem pris og vare? Buntt, buntt, buntt! To ål holdt sammen af en snor eller et stykke elastik vil vel af de fleste blive kaldt et par ål eller blot to ål, fordi dette ord buntt vil man normalt først starte med, når der er tre sammen. Er dette korrekt? Kan man hævde, at tre ål holdt sammen af en elastik er et buntt ål, eller skal der flere til? Jeg ved det ikke, men i al fald ét pund rødspætter, fjortentjemogetfirs. Jeg kan se to mænd oppe på slusen ...

Her standsede jeg båndet og rettede mig op i sædet. Lyset fra bilens lygter spredtes vifteformet mod træstammerne og udover vejen. Stammerne skinnede som knogler. Jeg stirrede ind mellem dem, men fangede kun mørke. Det stod som en væg af sort vat længere inde. Så gik vanviddets engel tværs over vejen. Da jeg igen var alene, kørte jeg stiltærdigt hjem, låste mig inde og fodrede fiskene. Så satte jeg mig i en skrå stilling og hørte båndet til ende.

Om natten havde jeg en drøm. Tandhjulene hvæsende og skreg. Som kogende blod løftede vandet sig og skyllede ind mellem borde og stole. Så til sidst kom Gud heldigvis og ophævede forskellene mellem os alle sammen. Det betalte jeg tjeneren helt nøjagtigt femoghalvfems kroner og halvtreds ører for:

Peer Hultberg

Af Requiem

245

Min mors ven havde han kaldt ham, havde han fået besked om at kalde ham (da var han ti), det var ikke Martin det var 'min mors ven', og når der var nogen der spurgte ham så skulle han bare sige 'min mors ven' og ikke sige 'det snøvlede røvhul', men dengang var han ti og da rettede han sig (og nu var han seksten og rettede sig også men også kun delvis), og hun havde kunnet se hvad det havde udartet sig til, hun havde kunnet tage ved lære, 'der kan du selv se, hvad sagde jeg, der ser du', men man skulle ikke sparke til en mand man selv havde slået i gulvet og langt mindre til en kvinde og allermindst når denne kvinde var ens mor, men han havde undt hende det, min mors ven, 'min mors ven', som om det var for tid og evighed lige så meget evighed og tid som det havde været med 'min far', men det blev det ikke til, for 'min mors ven' han var forduftet, og han forduftede meget snart efter at han havde erfaret hven 'min mors søn' (også selv om min mors søn også kun var ti år dengang) var, og hans skridt op om agurkerne der var megede og alting der var melet og livet der var melet og hans snøvlede stemme havde

gjort hele tilværelsen melet ikke alene for hans mor men også for hans mors søn, 'min mors søn' der havde to mænd i sit liv netop ligesom 'min mor' og nemlig 'min far' og 'min mors ven', og de var ligeberetigede, men han skulle give dem ligeberetigelse, og han havde givet ham ligeberetigelse, og han havde set sin mor græde (skønt hun forsøgte at skjule det) da han forlod hende, for det var han der havde vist ham det og fortalt ham det (og det til trods for at han kun var ti år dengang men han kunne alligevel noget også dengang), han havde fortalt ham det, han havde sagt ham det "du ser (du 'min mors ven'), du ser dette skab, og som du ved, i dette skab opbevarer min mor sine dybeste hemmeligheder (og den dybeste det er hendes dagbog), i dette skab ligger den bog der vil åbne dig adgang til at vide alt, alt og alt, hvad min moder tænker og føler og fornemmer og i særdeleshed tænker føler fornemmer hvad dig angår, og ser du, du min snøvlede røvhulsmartin, du min moders ven, denne nøgle som jeg her holder i hånden og som min moder så skødesløst uanende lader sidde i denne kommode der indeholder hendes pullovere denne nøgle (fordi skab og kommode oprindelig var tænkt som hørende sammen i det man kalder et soveværelsesmøblement), denne nøgle passer nøjagtigt (og ganske nøjagtigt, du min moders snøvlede martinrøvhulsven) nøjagtigt til det skab du ser der, mit røvhul, foran dig, det skab der rummer hemmeligheden til alle min mors tanker og følelser hvad dig angår, så ser du, her er nøglen, nøglen til al din viden", og han havde kun været ti år dengang, og selv om han ikke helt kendte ordene og rigtig forstod alt hvad der blev sagt så havde han alligevel været ganske stolt over sig selv.

293

Og hun var kommet hjem og hun havde fundet hende med hovedet i gasovnen, og hun var kommet hjem og hun havde fundet hende i færd med at knytte en tørresnore, og hun var kommet hjem og hun havde fundet hende i dyb søvn med en tom medicinflaskе på natbordet, og hun var forsvundet og hun havde måttet ringe til fjerne tanter som blot tørt og træt havde rådet hende til at sætte sig i forbindelse med politiet, og hun havde evig angst for sommerferierne ved havet når hun svømmede og svømmede udef-